

**UMOWA MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ A ZWIĄZKIEM SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK
RADZIECKICH O WYTYCZENIU ISTNIEJĄCEJ POLSKO-RADZIECKIEJ GRANICY PAŃSTWOWEJ W CZĘŚCI
PRZYLEGAJĄCEJ DO MORZA BAŁTYCKIEGO,**

podpisana w Moskwie dnia 5 marca 1957 r.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 5 marca 1957 roku podpisana została w Moskwie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o wytyczeniu istniejącej polsko-radzieckiej granicy państwowej w części przylegającej do Morza Bałtyckiego o następującym brzmieniu dosłownym:

U M O W A

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o wytyczeniu istniejącej polsko-radzieckiej granicy państwowej w części przylegającej do Morza Bałtyckiego.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Prezydium Rady Najwyższej Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich pragnąc przeprowadzić wytyczenie istniejącej polsko-radzieckiej granicy państwowej w części przylegającej do Morza Bałtyckiego postanowiły w tym celu zawrzeć niniejszą Umowę i wyznaczyły jako swych pełnomocników:

Д О Г О В О Р

между Польской Народной Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик о демаркации существующей польско-советской государственной границы на участке, прилегающем к Балтийскому морю

Государственный Совет Польской Народной Республики и Президиум Верховного Совета Союза Советских Социалистических Республик, желая провести демаркацию существующей польско-советской государственной границы на участке, прилегающем к Балтийскому морю, решили с этой целью заключить настоящий Договор и назначили в качестве своих Уполномоченных:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Adama Rapackiego, Ministra Spraw Zagranicznych
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

Prezydium Rady Najwyższej Związku Socjalistycznych
Republik Radzieckich —

Andreja Andrejewicza Gromyko, Ministra Spraw Zagra-
nicznych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za do-
bre i sporządzone w należytej formie uzgodnili, co następuje:

Artykuł 1

Układające się Strony potwierdzają, że ustalona w 1945 roku na Konferencji Berlińskiej i istniejąca obecnie granica państwowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich w części przylegającej do Morza Bałtyckiego zaczyna się od znaku granicznego nr 1987, ustawionego w miejscu zetknięcia się granic Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej (Kaliningradzki obwód) i Litewskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej w czasie wytyczenia polsko-radzieckiej granicy państwowej w latach 1946—1947, i dalej biegnie w kierunku na ogół zachodnim 0,5 km na północ od miejscowości Żytkejmy, 4 km na północ od miejscowości Goldap, 0,5 km na południe od miejscowości Kryłowo, 3 km na południe od miejscowości Żeleznodorożnyj, 2 km na południe od miejscowości Bagrationowsk, 4 km na południe od miejscowości Mamonowo, 7 km na północ od miejscowości Braniewo (dawniej Braunsberg) i dalej przez Zalew Wiślany (Kaliningradzkiej Zaliw) i Mierzęcę Wiślana (Bałtyjskaja Kosa) do punktu znajdującego się na zachodnim brzegu wspomnianej mierzei 3 km na północny wschód od miejscowości Nowa Karczma (odległości od linii granicy do miejscowości podane są w przybliżeniu). Wymieniona linia granicy jest wykreślona na mapach polskiej i radzieckiej w skali 1 : 1.000.000, załączonych do niniejszej Umowy.

Artykuł 2

Celem wytyczenia w terenie linii granicy państwowej, określonej w Artykule 1 niniejszej Umowy oraz celem sporządzenia odpowiednich dokumentów, Układające się Strony powołają na zasadach paritetu — Polsko-Radziecką Komisję Mieszaną do wytyczenia granicy państwowej pomiędzy Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich w części przylegającej do Morza Bałtyckiego.

Komisja Mieszana powinna swoją pracę rozpocząć nie później niż w ciągu dwóch tygodni i zakończyć ją nie później niż w sześć miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

Układające się Strony będą ponosiły wydatki, związane z przeprowadzeniem prac dotyczących wytyczenia granicy państwowej, w równych częściach.

Artykuł 3

Niniejsza Umowa podlega ratyfikacji i wejdzie w życie z dniem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbędzie się w Warszawie w możliwie krótkim czasie.

Государственный Совет Польской Народной Республики — Рапацкого Адама, Министра Иностранных Дел Польской Народной Республики,

Президиум Верховного Совета Союза Советских Социалистических Республик — Громько Андрея Андреевича, Министра Иностранных Дел Союза Советских Социалистических Республик,

которые после обмена своими полномочиями, найденными в должной форме и полном порядке, согласились о нижеследующем:

Статья 1

Договаривающиеся Стороны подтверждают, что установленная Берлинской Конференцией 1945 года и существующая в настоящее время государственная граница между Польской Народной Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик на участке, прилегающем к Балтийскому морю, начинается от пограничного знака № 1987, установленного на стыке границ Польской Народной Республики, Российской Советской Федеративной Социалистической Республики (Калининградская область) и Литовской Советской Социалистической Республики при демаркации польско-советской государственной границы в 1946—1947 г.г. и проходит далее в общем западном направлении в 0,5 км севернее населенного пункта Житкеймы, 4 км севернее населенного пункта Голдап, 0,5 км южнее населенного пункта Крылово, 3 км южнее населенного пункта Железнодорожный, 2 км южнее населенного пункта Багратионовск, 4 км южнее населенного пункта Мамонowo, 7 км севернее населенного пункта Браневе (быв. Браунсберг) и далее через Висляны залев (Калининградский залив) и Межея Висляна (Балтийскую косу) до пункта, находящегося на западном берегу этой косы в 3 км северо-восточнее населенного пункта Нова Карчма (расстояния от населенных пунктов до границы даны в приближенно). Эта линия границы польской и советской картах к настоящему Договору показана на прилагаемых к настоящему Договору польской и советской картах в масштабе 1 : 1 000 000.

Статья 2

Для проведения на местности линии государственной границы, указанной в статье 1 настоящего Договора, и для составления соответствующих актов Договаривающиеся Стороны образуют на паритетных началах Смешанную польско-советскую комиссию по демаркации государственной границы между Польской Народной Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик на участке, прилегающем к Балтийскому морю.

Смешанная комиссия должна начать свою работу не позже двух недель и закончить ее не позже шести месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора.

Расходы, связанные с проведением демаркационных работ, Договаривающиеся Стороны будут нести поровну.

Статья 3

Настоящий Договор подлежит ратификации и вступит в силу со дня обмена ратификационными грамотами.

Sporządzono w Moskwie, dnia 5 marca 1957 roku, w dwu egzemplarzach, każdy w językach polskim i rosyjskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Обмен ратификационными грамотами будет произведен в Варшаве в возможно более короткий срок. Составлен в Москве 5 марта 1957 года в двух экземплярах, каждый на польском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Z upoważnienia Prezydium
Rady Najwyższej Związku
Socjalistycznych
Republik Radzieckich

По уполномочию
Государственного Совета
Польской Народной
Республики

По уполномочию
Президиума Верховного
Совета Союза Советских
Социалистических Республик

(—) A. Rapacki

(—) A. Gromyko

(—) A. Рапацкий

(—) A. Громько

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną, oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana. Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 18 kwietnia 1957 roku.

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Minister Spraw Zagranicznych: w z. J. Winiewicz